هشدار

سدها چگونه دزدی آب را تسهیل می‌کنند؟

محمد درویش

دبیرکمیته محیط‌زیست یونسکو

سدسازها پیوسته ادعا می‌کنند که به جریان پایه آب رودخانه تجاوزی نکرده و فقط از آب طغیانی به عنوان ذخیره استفاده می‌کنند. یعنی اگر دبی متوسط یک رودخانه بیست‌متر‌مکعب است، بعد از احداث سد هم این رقم ثابت می‌ماند. درحالیکه عملا این اتفاق نمی‌افتد وگرنه چرا باید اغلب تالاب‌ها در پایاب سدها خشک شوند؟ نگاه کنید به سد زرینه‌رود در حوضه آبخیز دریاچه ارومیه که پیش‌تر در مورد حضور موتورپمپ‌ها در دریاچه سد گزارشش را منتشر کرده بودم؛ رخدادی که معاون وقت وزارت نیرو - علیرضا دائمی- هم آن را پذیرفت اما عملا درمانی برای آن سراغ نداشت. در سفر اخیرم به بالادست سد نفرین‌شده سیوند هم شاهد ده‌ها موتورپمپ بودم که چند صدمتر لوله‌گذاری شده و آب را از دریاچه سد و رودخانه در بالادست مخزن می‌ربایند؛ اقدامی که به بروز خشکسالی مصنوعی در پایین‌دست سد منجر می‌شود. اصولا سدها علاوه بر افزایش نرخ تبخیر، بارگذاری در اطراف خود را تشدید می‌کنند و این مساله سبب برهم‌خوردن رژیم آب‌شناختی حوضه‌های آبخیز به‌ویژه برای مردم پایین‌دست می‌شود. سد زاینده‌رود، سدهای رودخانه اترک، سدهای کشور افغانستان روی هیرمند و از همه فاحش‌تر، سدهای ترکیه روی دجله، فرات و اخیرا ارس ازجمله مهم‌ترین دلایل تشدید ناپایداری و متروکه‌شدن آبادبوم‌ها در پایاب حوضه‌های آبخیز است. تداوم جریان رودخانه از سراب تا پایاب، ضروری‌ترین، خردمندانه‌ترین و اخلاقی‌ترین شیوه مواجهه با سرزمین و نشانه فرهیختگی و توسعه‌یافتگی حکومت و مردمانی است که در آن سرزمین زیست می‌کنند.

چرا آب یک پایگاه جهانی قطع می‌شود؟

یک شهر باستانی با تمدن چند هزار ساله باشی، مرکز تمدن عیلام و در نزدیکی بزرگترین رودهای ایران ایستاده باشی، نامت در فهرست میراث جهانی نشسته باشد و شهره آفاق باشی و آب نداشته باشی! این حکایت این روزهای محوطه باستانی شوش است. ظاهرا مدتی است آب پایگاه میراث جهانی شوش قطع‌شده و سرنخ این قطعی به اداره آب و فاضلاب شوش برمی‌گردد که صلاح دیده آب این پایگاه جهانی را قطع کند. منصور دامیار، رئیس اداره آب و فاضلاب شوش دراین‌باره به خبرگزاری محلی اگزار گفته: پایگاه جهانی شوش چندسال به اداره آب و فاضلاب بدهکار است و بابت آب مصرفی‌اش پولی پرداخت نکرده است. ما همه‌جوره حتی با پرداخت قسطی کنار آمدیم اما باز پرداختی صورت نگرفت. کارشناسان پایگاه جهانی هم البته پاسخ اداره آب و فاضلاب شوش را این‌گونه دادند که وقتی اعتبار و بودجه‌ای از سوی وزارت به پایگاه شوش تخصیص داده نشود از کجا بیاورد پرداخت کند؟ به نظر می‌رسد وزیر جدید وزارتخانه میراث فرهنگی باید به موارد مهمی از این قبیل هم ورود کند./جام‌جم‌دیلی

کشت برنج در شهرستان‌های صحنه، هرسین و گیلانغرب با وجود ممنوعیت همچنان ادامه دارد

عکس: تسنیم

شالیزارهای آبخوار کرمانشاه

با وجود خشکسالی و کاهش بارش‌ها و ممنوعیت کشت برنج همچنان در استان کرمانشاه این محصول بسیار آب‌بر کشت می‌شود

فاطمه کمانی

جام‌جم کرمانشاه

روان‌آب‌های کرمانشاه در سال آبی جاری بین ۶۰ تا ۷۰ درصد کاهش داشته است، وضعیت منابع آب زیرزمینی و آبخوان‌ها و خیم است و بیشتر چشمه‌ها، سراب‌ها و رودخانه‌های کرمانشاه خشک شده است. در این میان رودخانه‌های شرق کرمانشاه بدترین وضعیت را دارند. گاماسیاب و رازآور که در ایام پر بارش سیلابی می‌شدند و گهگاه اخباری از غرق‌شدگی در آنها به گوش می‌رسید، اکنون در برخی مناطق کاملا خشک شده‌اند. اگرچه متهم اصلی این شرایط وخیم آبی، خشکسالی و کاهش شدید بارندگی است اما متهم دیگری که نقش پررنگی در ایجاد این شرایط داشته و به ویژه باعث مرگ منابع آبی شرق کرمانشاه شده، کشت محصولات آب‌بر مانند برنج است که همچنان با وجود ممنوعیت در مزارع کرمانشاه کشت می‌شود.

کشت برنج بر اساس قانون صرفا در دو استان گیلان و مازندران آزاد و قانونی است اما قیمت بالای آن نسبت به سایر محصولات، کشاورزان بسیاری از استان‌ها از جمله کرمانشاه را فریفته تا به صورت غیرمجاز (و نبود سختگیری‌های قانونی)، نسبت به کشت این محصول اقدام کنند.

چند سال پیش که بارش‌های زیاد و قابل توجهی در کرمانشاه وجود داشت و حتی سیلاب برخی نقاط شرق کرمانشاه را در بر گرفت، به صورت محدود و مشروط اجازه کشت برنج در برخی نقاط شرق استان آن هم صرفا از منابع آب سطحی داده شد، اما پس از آن و طی چند سال اخیر کشت برنج به نقاط مختلف استان تعمیم یافته و کشاورزان صرفا به آب سطحی اکتفا نمی‌کنند و منابع آب زیرزمینی را از چاه‌ها کشیده و در مزارع برنج رها می‌کنند.

این در حالی است که از ابتدای امسال به صورت رسمی اعلام شد که کشت برنج در کرمانشاه ممنوع است، اما همچنان کشت برنج در هرسین، صحنه و گیلانغرب رونق دارد.

۲۰۰۰ هکتار سطح زیرکشت

طبق برآوردی که صورت گرفته، سطح زیر کشت برنج در کرمانشاه حدود ۲۰۰۰ هکتار است و این در حالی است که هر هکتار برنج بین ۱۹ تا ۲۵ هزار مترمکعب آب می‌برد و این یعنی چیزی نزدیک به ۴۰ تا ۵۰ میلیون مترمکعب آب صرف کشت برنج در کرمانشاه می‌شود، آبی که می‌توان با آن چند ده هزار هکتار از مزارع کشاورزی که محصولات دیگری مانند نخود، گندم و... را دارند آبیاری کرد.

فقر، متهم اول

سجاد یکی از کشاورزان منطقه بیستون است و مشکلات اقتصادی و فقر مردم را عامل اصلی کشت برنج در این منطقه می‌داند و معتقد است قیمت این محصول نسبت به سایر محصولات کشاورزی بالاتر است و همین عاملی برای ترغیب کشاورزان است: کشاورزان می‌توانند برنج تولیدی خود را با قیمت ۱۵ تا ۲۰ هزار تومان بفروشند اما این قیمت برای محصولاتی مانند گندم، جو و... کمتر است. در مجموع وقتی تفاوت قیمت را در کل برداشت محصول حساب کنیم رقم قابل توجهی خواهد شد.

متهم دوم

سجاد با بیان این‌که یک معضل جدی دیگر در حوزه کشت برنج در این محدوده وجود دارد، به ما می‌گوید: برخی کشاورزان زمین‌های خود را اجاره می‌دهند و کشاورزان استان‌های دیگر اقدام به کشت محصولاتی از جمله برنج در این مزارع می‌کنند.

مساله اینجاست که کشاورزان دیگر استان‌ها سعی می‌کنند در مهلت کوتاهی نهایت استفاده را از زمین‌های اجاره‌ای ببرند و با استفاده از کود چندین کشت در اراضی انجام می‌دهند که پس از مدتی زمین را غیرقابل استفاده خواهد کرد.

به گفته این کشاورز کرمانشاهی، علاوه بر نابودی خاک و اراضی کشاورزی، مصرف زیاد آب نیز پیامد تلخ دیگر اجاره دادن زمین به غیر است که زیان آن هم متوجه کشاورزان استان و هم منابع آبی خواهد شد.

آنچه بر سر آب و خاک می‌آید

یک کارشناس کشاورزی معتقد است، کشت برنج در مناطق غیر از استان‌های شمالی که با آب مازاد مواجهند، باعث می‌شود در بلندمدت دیگر امکان هیچ کشت و کاری در منطقه فراهم نباشد، زیرا تمام منابع آبی به تدریج از دست می‌رود.

مریم شیرخانی با بیان این‌که در استانی مانند کرمانشاه که منابع آب سطحی آن چندان غنی نیست از منابع آبی زیرزمینی و چاه‌ها برای کشت برنج استفاده می‌شود، می‌گوید: این امر باعث می‌شود به مرور با کاهش ذخایر زیرزمینی مواجه شویم و دشت‌ها دچار فرونشست شوند که این امر می‌تواند تبعات ویرانگری داشته باشد.

وی یادآور می‌شود که فرونشست یعنی خالی‌شدن خلل و فرج زمین از منابع آبی و پرشدن آنها با خاک که این امر سبب می‌شود حتی اگر بارش‌های خوبی هم در آینده داشته باشیم دیگر امکان احیای آبخوان‌ها وجود نداشته باشد.

دشت‌های ممنوعه

این کارشناس کشاورزی با اشاره به ممنوعه‌بودن تعدادی از دشت‌های کرمانشاه برای هرنوع کشت و کاری می‌گوید: ممنوع‌شدن کشت در برخی دشت‌ها بیانگر وضعیت نامناسب منابع آب زیرزمینی است و این‌که امکان اضافه برداشت از آنها وجود ندارد. شیرخانی تاکید می‌کند: این‌که در برخی نقاط با اجبار کود، میزان تولید و برداشت محصول به شیوه غیرعادی بالا می‌رود نیز باعث شده که زمین تمام خاک و مواد آلی خود را از دست بدهد و برای کشاورزی غیرقابل استفاده باشد. این کارشناس کشاورزی درعین حال به مباحثی پیرامون کشت برنج به شیوه خشکه‌کاری اشاره کرده و می‌افزاید: این شیوه کشت مصرف آب کمتری دارد، اما نیازمند زیرساخت‌ها و سیستم‌های آبیاری است که تاکنون در کرمانشاه عملیاتی نشده است.

برخورد قانونی می‌شود

حتی اگر تا چند سال پیش کشت برنج در برخی مناطق استان آزاد اعلام شده بود، اما اکنون دیگر در سراسر استان کشت این محصول ممنوع شده و غیرقانونی است. این را معاون بهبود تولیدات گیاهی سازمان جهاد کشاورزی استان کرمانشاه به ما می‌گوید و تاکید می‌کند این تصمیم به دلیل کاهش سطح بارش‌های سالانه و برای مقابله با خشکسالی گرفته شده است. سیدافشین صفوی با بیان این‌که در مورد ممنوعیت کشت برنج اطلاع‌رسانی لازم به کشاورزان استان انجام شده، تاکید می‌کند: اگر موردی از تخلف کشاورزان استان مبنی بر کشت برنج در استان مشاهده شود، مراتب به امور آب اطلاع داده می‌شود تا نهایتا با ارجاع آنها از طریق دستگاه قضایی برخورد لازم با متخلفان صورت گیرد.

دادستانی هم پای کار است

اگرچه برخورد با کشت غیرمجاز برنج به احتمال زیاد تبعات اقتصادی و اجتماعی فراوانی دارد، اما نمی‌توان اجازه داد منابع آبی استان به نابودی کشیده شود.

در همین راستا چندی قبل، دادستان عمومی و انقلاب استان کرمانشاه بر ممنوعیت کشت برنج تاکید کرد و گفت: سازمان جهاد کشاورزی و امور آب استان مکلفند از کشت برنج در استان جلوگیری کنند.

شهرام کرمی با اشاره به ممنوعیت کشت برنج در استانیادآور شد که کشت برنج نه‌تنها در کرمانشاه، بلکه به موجب قانون در کل کشور به غیر از دو استان گیلان و مازندران ممنوع است. وی اضافه کرد وقتی حتی در استان نسبتا پربارانی همچون گلستان هم کشت برنج ممنوع است، در کرمانشاه که بارش چندانی ندارد، ممنوعیت کشت این محصول باید جدی‌تر مورد توجه قرار گیرد.

دادستان کرمانشاه گفت: البته تا سال گذشته باتوجه به این‌که یک دوره دو سه ساله ترسالی را پشت سر گذاشتیم، منابع آب قابل دسترس در کرمانشاه بیشتر بود، بنابراین در این مدت تعدادی از کشاورزان باتوجه به پردرآمدتر و باصرفه‌تربودن کشت برنج به این سمت رفتند و مسوولان هم تا حدودی از این مساله چشم‌پوشی کرده و ممانعت جدی نکردند. اما در شرایط کنونی که به گفته کارشناسان هواشناسی در ۴۰ تا ۵۰ سال اخیر یکی از خشک‌ترین سال‌های کرمانشاه را پشت سر می‌گذاریم و پیش‌بینی شده در ادامه سال هم بارش‌های چندانی نخواهیم داشت، کشت محصولی چون برنج که آب زیادی می‌خواهد به هیچ عنوان نباید انجام گیرد.

به ویژه آن که کشاورزان برای تامین آب مورد نیاز برنج، مجبور به حفاری چاه‌های آب می‌شوند که این مساله خسارت جدی را به سفره‌های آب زیرزمینی وارد می‌کند.

دادستان کرمانشاه با تاکید بر این‌که سازمان جهاد کشاورزی و امور آب می‌توانند با اخذ دستور قضایی برای برخورد با کشت برنج در استان اقدام کنند، گفت: بهتر این است که دستگاه‌های مربوط فرهنگسازی لازم را در این زمینه انجام دهند و به کشاورزان اطلاع‌رسانی کنند که اگرچه کشت برنج در کوتاه‌مدت درآمد بالاتری دارد و به صرفه‌تر است، اما در بلندمدت به ضرر خود آنها خواهد بود.

طراح: بیژن گورانی

جدول شماره ۶۰۳۹

جدول عادی

افقی: ۱) قهوه با شیر داغ- ورید ۲) نهفتگی- لوله باریک در ساقه گیاه- رفیق آذری ۳) شهری در گیلان- اثری از شاتو بریان فرانسوی- همسر مرد ۴) بهتان- از عناصر تشکیل‌دهنده نمک طعام- لباس صوفیان ۵) برای پیشگیری از بیماری تزریق می‌شود- صبور ۶) کاربلد- جای تنگ و تاریک- زیرک ۷) بدن- افزایش- ماشین مولد برق ۸) موی صورت مردان- سازی زهی با صدای بم- جایز ۹) گروه محافظ مقام‌های بلندپایه- به وجود آوردن- مفلوج ۱۰) مربوط به بهار- دست آموز- پسران عرب ۱۱) استواری در اندیشه و اراده- گاری ۱۲) امپراتوری آلمان- شکرگزار- بیمار روحی ۱۳) ضمیر اول- هفته‌نامه طنز مرحوم کیومرث صابری- فاقد عقیده ثابت ۱۴) نام چند تن از پادشاهان انگلیس بود- پیروی کردن- اراده ۱۵) آواره- بازیگر خانم فیلم هامون ساخته داریوش مهرجویی.

عمودی: ۱) کاشف میکروب سل- از القاب امام علی(ع)- خاکستر ۲) در بازکن برقی- بانوی همدم- داخل ۳) کاشف میکروب بیماری هاری- نوعی هواپیمای جنگی- شبکه گسترده جهانی ۴) دوستی خالص- استادیوم ۵) چست و چابک- از پیامبران بنی‌اسرائیل- از القاب اشرافی اروپایی ۶) روز عرب- پرده‌داری خانه کعبه- کلرید آمونیوم ۷) دوتا نون- سازگاری- چاردیواری مسقف ۸) دوستی- محل آموختن درس- نویسنده ۹) ابزار سنگ‌تراشی- تیر چوبی سقف- حرف ندا ۱۰) فرزند کیومرث، نخستین شاه ایران- دیرکرد- واحد شمارش لباس ۱۱) راه‌آذری- خشکی مزاج- رمانی نوشته رضا امیرخانی ۱۲) روزنامه چاپ لبنان- معدوم ۱۳) ضربه سر در فوتبال- هدایت‌کننده- ژتون ۱۴) روزی‌دهنده- ساز پرویز یاحقی- نصف آجر ۱۵) گرسنه- تشخیص- خط‌کش مهندسی.

جدول ویژه

افقی: ۱) داستانی نوشته استیون کینگ آمریکایی- اقتباس از نوشته‌ای ۲) درخت همیشه سبز- بنیان آلی کربن و هیدروژن- لوله انتقال فاضلاب ۳) گاز بالابرنده بالن- هرگونه اختلال در تکلم- چهره ۴) درگاه- کشف رازی- فراوان ۵) صندوق لباس مادربزرگ- آهنگساز آلمانی قرن نوزدهم ۶) درآمد نامشروع با امکانات دولتی- سراینده- مردم دون‌مرتبه ۷) قورباغه- پیشوای زرتشتی- بزرگ‌ترین نوع جغد ۸) کوچک‌ترین ذره- فراز و نشیب- عددی یک‌رقمی ۹) از انواع خرماهای ایران- وسیله‌ای برای نشان دادن تصویر روی پرده- اثر چربی ۱۰) رفت و آمد زیاد- پراکندگی- اسب خالدار ۱۱) شسته‌نشده- شاعر جغتایی ۱۲) از القاب اشرافی زنان اروپا- عسکر- نو آور ۱۳) محکم کردن- روشن کردن- رهبر قوم هون ۱۴) درنگ نما- کسی که برای خود وکیل معین کند- بخش زائد ۱۵) بارکد- بازیگر مرد فیلم در جست‌وجوی خوشبختی.

عمودی: ۱) معاون هیتلر- دستگاه مرکزی خنک‌کننده هوا- از وزارتخانه‌ها ۲) شوکت- فاصله دو نت همنام متوالی- همنشین ۳) هیدروکربنی مایع و سمی- ذلت- گل سرخ ۴) سلول- زیبا و مزین بودن ۵) پادشاه- نام دو تن از پادشاهان مجارستان بود- از الفبای فارسی ۶) ریز ریز کردن- سکه طلای عهد قاجار- شور و غوغا ۷) چه وقت- توبه کردن- چاشنی متنوع غذایی ۸) نوعی دوخت در خیاطی- ظلم و ستیز- کرم خورده ۹) اندیشمند- همشیره- حرف پیروزی ۱۰) شهری در ایالت آلاباما- شجاع- خوردن ۱۱) عدسی- پهلوان ایرانی شاهنامه- سنگینی معده ۱۲) نوعی حساسیت ناشی از گرده گیاهان- سیستمی برای ضبط صدا ۱۳) پرنده شناگر- گاری- کلیسایی در اصفهان ۱۴) شریف‌تر- کاشف میکروب دیفتری- خشت پخته لعابدار ۱۵) پاک‌کننده- از آثار محمدعلی جمالزاده- پوستین.

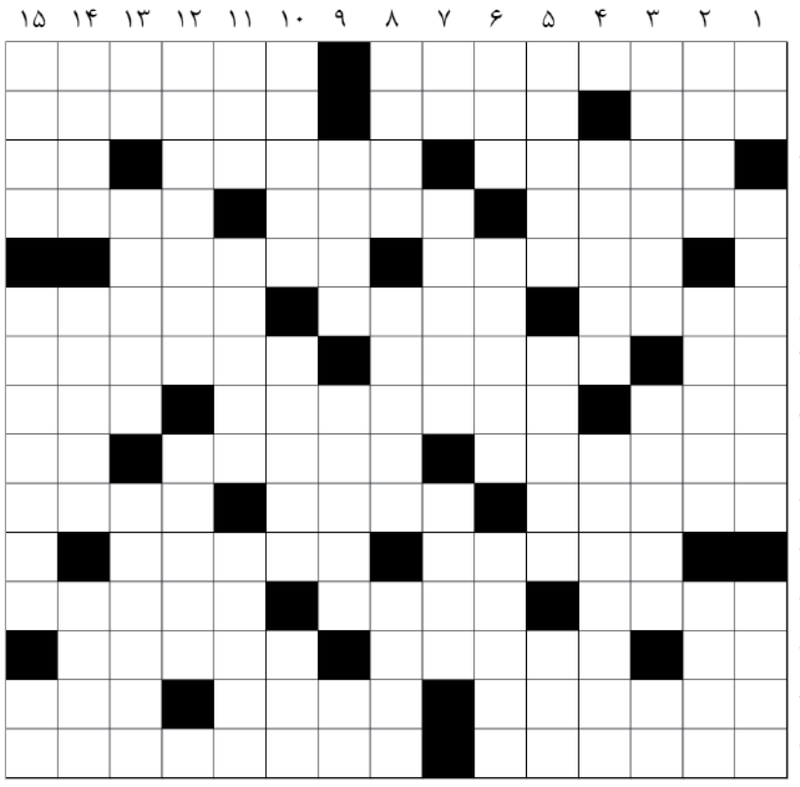

حل جدول عادی شماره ۶۰۳۸

	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵
۱	ت	ش	ب	ی	ه	■	ا	ژ	ی	ر	■	م	ک	غ	ب
۲	خ	و	ش	خ	و	ا	ب	■	س	ا	ل	ن	ا	م	ه
۳	م	ک	ر	■	گ	ر	ک	د	ر	ی	ا	■	ه	و	ا
۴	م	ر	■	ن	و	ا	و	ر	■	ت	م	ر	د	■	ر
۵	ن	ا	ق	ی	■	م	ش	ف	ق	■	ا	و	ا	ن	س
۶	غ	ن	ی	م	ت	■	ت	ش	ت	ک	م	ن	ا	ت	■
۷	■	■	م	ا	ض	ی	■	ک	ا	ن	ا	ل	■	ز	ا
۸	ا	ن	ه	■	ا	ش	غ	ا	ل	گ	ر	■	گ	ا	ن
۹	ت	و	■	ق	د	م	ر	و	■	و	ی	ا	ر	■	■
۱۰	و	ی	ش	ی	■	ی	و	ی	و	■	ا	ت	م	ا	م
۱۱	ب	د	ک	ا	ر	■	ر	ا	ف	ع	■	و	ا	ک	س
۱۲	و	■	ر	س	ا	م	■	ن	ا	ل	ا	ن	■	س	ت
۱۳	س	پ	س	■	ر	ا	ی	د	ا	ر	■	ت	ی	غ	■
۱۴	ش	ی	خ	ط	و	س	ی	■	ا	ف	ش	ا	د	ن	ن
۱۵	ب	ر	ن	ا	■	ی	ا	و	ر	■	د	ه	د	ه	ی

حل جدول ویژه شماره ۶۰۳۸

	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵
۱	ب	ر	چ	س	ب	■	پ	ا	ش	ا	■	ق	ا	ص	د
۲	چ	ا	ن	ه	ز	ن	ی	■	و	ی	و	ی	ن	ل	ی
۳	ه	ن	ک	■	د	ه	گ	ف	ت	ا	ر	■	س	ب	و
۴	ن	ک	■	پ	ل	ی	م	ر	■	ب	ا	ر	■	■	ی
۵	ن	ی	ل	ی	■	ب	ن	ا	ن	■	م	ع	ا	ن	د
۶	ه	ن	ر	و	ر	■	ت	ن	ه	ا	■	ی	م	ا	م
۷	■	■	ز	ک	ا	م	■	س	ا	س	ا	ت	■	د	م
۸	ا	ر	ش	■	م	و	ب	ی	د	ی	ک	■	ه	ر	ت
۹	ز	ی	■	ر	ی	ل	ک	س	■	ب	ر	ن	ا	■	■
۱۰	خ	ا	ر	ه	■	ا	س	ب	ل	■	م	ی	ل	ا	و
۱۱	م	ح	ا	ب	ا	■	ل	ی	ی	م	■	ک	ی	ل	ر
۱۲	چ	■	ف	■	د	ا	ک	ن	ا	ر	ی	■	■	م	م
۱۳	م	و	ا	■	ا	ک	و	ن	و	م	ی	■	ش	پ	ی
۱۴	ب	ا	ی	و	ب	ا	ب	■	ک	ا	و	ن	د	ی	ش
۱۵	ر	م	ل	ه	■	م	ا	و	س	■	ف	ی	ن	ا	ل

خسارت فراوان بارندگی و توفان شن به میراث سیستان و بلوچستان

توفان شن که در سیستان و بلوچستان بلند می‌شود به چیزی در مسیر خود رحم نمی‌کند، نه به زندگی جاری و نه میراث تاریخی. از روی جاده‌ها و روستاها می‌گذرد و گاهی آنها را در دل خروارها شن و ماسه خود مدفون می‌کند و گاهی زندگی را از ساکنان‌شان ساقط می‌کند. گاهی هم در مسیر خود تازیانه بر پیکر سست و فرتوت بناهای تاریخی می‌زند و زمان تخریب آنها را تسریع می‌کند. حالا تصور کنید این توفان با بارندگی شدید هم همراه شود؛ اتفاقی که در توفان اخیر سیستان و بلوچستان هم شاهد آن بودیم. در واقع از زبان معاون میراث فرهنگی استان جزئیاتش را شنیدیم و برای شما درج می‌کنیم.

مجید کلانوری گفت در بررسی‌های اخیر از سوی کارشناسان، میزان خسارت ناشی از توفان شاهین و بارندگی اخیر در جنوب استان ۲۰ میلیارد ریال برآورد شده است.

این مسؤول یادآور شد به رغم تدابیر حفاظتی از جمله سرکشی به بناها قبل از باران و نظافت بام و آزادسازی ناودان‌ها، از آنجا که باران تداوم داشته و از سوی دیگر همراه با باد شدید بوده، متأسفانه به برخی از بناها آسیب جدی وارد شده که لازم است با قید فوریت تأمین اعتبار و جبران خسارت شود.

به گفته وی، بیشترین خسارت به مقبره بی‌بی زینب و ساختمان قدیم فرمانداری چابهار وارد شده که شامل شسته شدن نماها و تخریب بخش‌هایی از پوشش می‌شود که البته در مقبره بی‌بی زینب تزیینات بنا را هم تحت تأثیر قرار داده و میزان خسارت در این دو بنا حدود ۱۰ میلیارد ریال برآورد شده است.

کلانوری افزود: ساختمان‌های پست قدیم، گمرک و قلعه پرتغالی‌های چابهار از بناهای

دیگری هستند که بر اثر توفان شاهین دچار آسیب‌دیدگی شدند.

وی البته خاطرنشان کرد طی روزهای آینده تیم کارشناسان این معاونت به‌منظور بررسی بیشتر و تعیین دقیق‌تر میزان خسارت به منطقه اعزام خواهند شد تا بتوانند محوطه‌های باستانی و سایر بناهای تاریخی را دقیق‌تر مورد ارزیابی قرار دهند.